

เรื่อง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติขอให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดกรณีนายสันติ รุ่งเสรีชัย จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ

๑. ความเป็นมาและข้อเท็จจริงโดยสรุป

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) ยื่นคำร้องขอให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ประกอบประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๑ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๙ ข้อ ๓ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ มาตรา ๓๕ ว่านายสันติ รุ่งเสรีชัย จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี

ข้อเท็จจริงสรุปได้ว่า นายสันติ รุ่งเสรีชัย ผู้ถูกร้อง ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นสมาชิกสภาเทศบาลเมืองราชบุรี ได้รับเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๔๑ และพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากครบวาระเมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๔๕ ในปีงบประมาณ ๒๕๔๒ เทศบาลเมืองราชบุรีมีรายได้รวมทั้งสิ้น ๓๑๗,๒๙๖,๘๙๓.๒๐ บาท ซึ่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ (๙) มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ ประกอบประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดเกณฑ์รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๒ กำหนดให้ผู้ถูกร้องมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องทุกครั้ง เมื่อเข้ารับตำแหน่ง พ้นจากตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ปรากฏว่า ผู้ถูกร้องยื่นบัญชีสองครั้ง โดยยื่นกรณีเข้ารับตำแหน่งเมื่อวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ และกรณีพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๔๕ แต่ไม่ได้ยื่นบัญชีฯ กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีต่อผู้ร้อง โดยผู้ถูกร้องได้ชี้แจงในชั้นให้ปากคำต่อสำนักงาน ป.ป.ช. ว่าไม่ทราบว่าต้องยื่นบัญชีฯ กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี และเมื่อทราบต้องยื่นบัญชีฯ โดยได้รับหนังสือเตือนจากผู้ร้องก็มีสาเหตุบางประการที่ทำให้ต้องยื่นบัญชีฯ ล่าช้า พร้อมคำชี้แจงดังกล่าวผู้ถูกร้องได้ยื่นบัญชีฯ พร้อมเอกสารประกอบแต่เอกสารไม่ครบถ้วน

ในคราวประชุมครั้งที่ ๓๓/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ผู้ร้องมีมติเป็นเอกฉันท์ด้วยคะแนนเสียง ๘ เสียงว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี และเสนอเรื่องให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญพิจารณา

ในชั้นพิจารณาของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญผู้ถูกร้องยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาต่อคณะตุลาการรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณา สรุปคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาของผู้ถูกร้องได้ว่า ผู้ถูกร้องรับตามข้อกล่าวหาของผู้ร้อง และแม้ผู้ถูกร้องอ้างข้อแก้ตัวก็มีไซ้กรณีผู้ถูกร้องปฏิเสธตามที่ผู้ร้อง กล่าวอ้าง หรือเป็นการอ้างข้อเท็จจริงเป็นอย่างอื่นแต่อย่างใด

๒. ประเด็นเบื้องต้น

ในระหว่างการพิจารณาคำร้องนี้ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และมาตรา ๓๐๐ ของรัฐธรรมนูญดังกล่าว บัญญัติให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ เป็นศาลรัฐธรรมนูญ

๓. ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องวินิจฉัยชี้ขาดมีว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบกรณียื่นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ประกอบประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๑ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๙ ข้อ ๓ หรือไม่

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว เห็นว่า ผู้ถูกร้องดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองราชบุรี ตั้งแต่วันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๔๑ และพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากครบวาระเมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๔๕ จึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ (๙) มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ กรณียื่นเข้ารับตำแหน่ง กรณียื่นจากตำแหน่ง และกรณียื่นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ข้อเท็จจริงได้ความว่า กรณียื่นเข้ารับตำแหน่งและกรณียื่นจากตำแหน่ง ผู้ถูกร้องได้ยื่นบัญชีฯ ต่อผู้ร้องเรียบร้อยแล้ว ส่วนกรณียื่นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ผู้ถูกร้องไม่ได้ยื่นบัญชีฯ และในชั้นพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ ตามคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาของผู้ถูกร้องเห็นว่า ผู้ถูกร้องได้ยอมรับตามคำร้องของผู้ร้อง

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ถูกร้องได้ทราบว่ามีหน้าที่ที่จะต้องยื่นบัญชีฯ ตามที่เจ้าพนักงาน ป.ป.ช. หรือเจ้าหน้าที่ของเทศบาลเมืองราชบุรีได้แจ้งให้ผู้ถูกร้องทราบแล้ว แต่ผู้ถูกร้องไม่ยื่นบัญชีภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ถือว่าผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ

๔. ผลคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

ศาลรัฐธรรมนูญโดยมติเอกฉันท์ ๗ เสียง วินิจฉัยชี้ขาดว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ และประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๑ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๙ ข้อ ๓ ประกอบรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐๐ วรรคหนึ่ง วรรคสาม และวรรคสี่

องค์คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ นายอักษราทร จุฬารัตน หม่อมหลวงไกรฤกษ์ เกษมสันต์ นายสมชาย พงษ์ธา นายธานีศ เกศวพิทักษ์ นายนุรักษ์ มาประณีต นายจรูญ หัตถกรรม และนายวิชัย ชื่นชมพูนุท

หมายเหตุ ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๑๖ ก วันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๑

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสำนวน
นางสาวพรพินี ปลุกเจริญ
นายกาญจน์ วรกุล ผอ.กค. ๘
นางพรทิภา ไสวสุวรรณวงศ์ ผู้เชี่ยวชาญ ฯ

ย่อโดย นางสาวพรพินี ปลุกเจริญ
เจ้าหน้าที่ศาลรัฐธรรมนูญ ๔